

мисленного акту. На думку зарубіжних дослідників, університетські викладачі психолого-педагогічних дисциплін мають враховувати наступні стадії будь-якого творчого процесу: 1) стадія збирання емпіричних матеріалів, накопичення теоретичних знань, які можуть бути покладені в основу вимірювання проблеми; 2) стадія дозрівання чи інкубації, на якій вступають в дію механізми підсвідомості, а на рівні свідомих регуляцій людина може займатися будь-якою іншою діяльністю; 3) стадія осяяння чи інсайту, коли рішення зовсім раптово, у цілісному вигляді з'являється в свідомості; 4) стадія контролю та перевірки прийнятих рішень, яка вимагає повного включення свідомості [5, с.143-144].

Отже, психологічні критерії творчого, креативного мислення, які є важливими ознаками інтелекту, мають стати об'єктом комплексного, інтегративного аналізу вітчизняних дослідників.

Література

1. Нейгауз Г.Г. Размышления, воспоминания, дневники. Избранные статьи. Письма к родителям. – М.: Изд-во «Советский композитор», 1983. – 526с.
2. Психологічна енциклопедія/Автор-упорядник О.М. Степанов. – К.: Академвидав, 2006. – 424 с.
3. Психология музыкальной деятельности. Теория и практика: Учеб.пособие для студ.вузов по спец. 030700 – Музыкальное образование/ Д.К. Кирнарская, Н.И. Киященко, К.В. Тарасова и др.; Г.М. Цыпин (ред.). – М.: Академия, 2003. – 368 с.
4. Сажерс Ю., де Бройль Л., Адамар Ж. Анри Пуанкарэ. – Ижевск: НИЦ «Регулярная и хаотическая динамика», 2001. – 64с.
5. Смирнов С.Д. Психология и педагогика для преподавателей высшей школы: Учеб.пособие. – М.: Изд-во МГТУ им. Н.Э. Баумана, 2007. – 400с.

УДК 37.07:005.951.96 (043.2)

ПАСІКА А.П., МАРКО М.М.
Мукачівський державний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ, ПРИНЦИПИ, МЕТОДИ І УМОВИ ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТИ

Програмно-цільове управління є методологією, яка задає насамперед загальну стратегічну орієнтацію, вибір особливого напрямку досліджень і практичної управлінської діяльності.

Традиційно під програмно-цільовим підходом розуміється спосіб вироблення й здійснення планових, управлінських рішень, заснований на комплексному аналізі проблеми й побудови системної сукупності мір і дій, спрямованих на досягнення поставленої мети, рішення цільового завдання, що випливає із проблеми. Програмно-цільовий підхід можна розуміти як системний підхід до планування й управління [1].

Головними ознаками програмно – цільового управління більшість учених називає наявність мети й програми її досягнення. У вузькому сенсі «сутність програмно - цільового управління зводиться тільки до розробки та реалізації цільових комплексних програм різного типу, які є єдиним плановим документом , в якому відображені всі особливості даного підходу» [2].

Програмно цільовий підхід може розглядатися як система принципів, які визначають загальну стратегію управління і, зокрема, планування як виду управлінської діяльності.

М.М. Поташник виділяє загальні принципи управління якістю освіти: комплексності, об'єктивності, наступності, перспективності, оптимальності, рефлексивності [3]. Більшість науковців вважають, що методологічним принципом програмно-цільового управління є принцип системності.

Таким чином, принципами програмно-цільового управління ми будемо вважати наступні: системності, комплексності, об'єктивності, наступності, перспективності, рефлексивності, варіативності. В якості провідного ми виділяємо принцип системності. На наш погляд, даний перелік є достатнім для управління в системі освіти, він відображає закономірності її розвитку.

Програмно-цільовий підхід реалізується на практиці за допомогою деякої множини більш конкретних способів, методів, прийомів.

У цільовому програмуванні використовується досить широкий набір методів: проблемно-орієнтований аналіз, методи прогнозування, методи визначення мети, методи планування дій, математичні та інші.

На думку авторів даного підходу (М.М. Поташник, А.М.Мойсеєв, В.С.Лазарев) важливо визначити умови, що сприяють розвитку програмно-цільового управління системою освіти:

1. Знання про зовнішнє оточення територіальної системи, про вплив оточення на систему і можливості системи впливати на своє оточення. У прогностичному аспекті мова йде про передбачення майбутніх умов функціонування і розвитку освітніх систем.

2. Знання актуальних і перспективних вимог до цих систем.

3. Необхідна повноцінна інформація про стан освітніх системах і їх змін.

4. Наявність розроблених засобів аналізу – відповідних параметрів, характеристик, методів збору статистичних даних і їх обробки, засобів обчислювальної та іншої техніки.

5. Постановка цілей і завдань.

6. Узгодженість цілей на різних ієрархічних рівнях системи.

7. Наявність необхідних для розвитку системи інформаційних, матеріально-технічних, фінансових, нормативних і інших ресурсів [4].

Успішне застосування програмно-цільового методу управління вимагає розуміння ідеології і технології програмно-цільового управління; розробленості методичних засобів аналізу і програмування; наявності мотивації керівників і їх озброєності методичними засобами аналізу ситуації, розробки цільових програм.

Література

1. Ніколаєнко С. М. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти України : монографія / Станіслав Миколайович Ніколаєнко. - К. : Нац. торг.-екон. ун-т, 2008. - 419 с.

2. Білій Л. Г. Соціально-педагогічні засади управлінської діяльності у вищому навчальному закладі недержавної форми власності: Навчально-методичний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2006. – 100 с.

3. Управление качеством образования: Практикоориентированная монография и методическое пособие / Под ред. М.М. Поташника. М.: Педагогическое общество России, 2000. 448 с.

4. Программно-целевое управление развитием образования: опыт, проблемы, перспективы: Пособие для руководителей образовательных учреждений и территориальных образовательных систем / Под ред. А.М. Моисеева. М.: Педагогическое общество России: Московское отделение, 2001.256с.

УДК 316.362:373.24:373.2-053.4(043.2)

ПИЛИПКО Н.І., МИХАЙЛОВА К.В.
Мукачівський державний університет

СПІВПРАЦЯ СІМ'Ї ТА ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ У ВИХОВАННІ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ

Сім'я – один з найбільших соціальних винаходів людства, цінність якого з давніх часів і до наших днів залишається незмінною. Вона концентрує в собі й відображає важливі досягнення тисячолітньої цивілізації людських об'єднань, оберігає пам'ять народу від небуття, є творцем і захисником розумного, доброго, вічного.

Головною умовою успішного виховання дитини є щаслива сім'я. Її не можна створити ані указом, ані примусом, жодними іншими засобами, крім духовних. Іншого шляху, ніж самовдосконалення, збагачення своєї душі, засвоєння знань, і не тільки книжкових, щоденна робота з дітьми, просто не існує [5].

Для того, щоб добре навчати, а ще краще виховувати дитину, варто знати і дотримуватися багатьох умов сучасних технологій.

Найважливішими умовами є:

1. Повноцінність фізичного, фізіологічного і психічного здоров'я дитини у всі вікові періоди її розвитку.

2. У вихованні дітей в сім'ї важливою умовою є дотримання родин національних традицій, що найкращим чином забезпечують зв'язок поколінь, збереження культурних скарбів рідного народу.

3. Особливе значення для виховання і розвитку дитини, її соціальної спрямованості, адаптації в соціальному середовищі мають соціально-побутові умови: добробут, житло, взаємини батьків та батьків із дітьми.

4. Наразі важливою педагогічною умовою є взаємини батьків і дітей, які відображають культуру сім'ї, ставлення до матеріальних і духовних цінностей родини. Важливо залучати для спільної роботи сім'ю і ЗДО [1]. Сьогодні здебільшого діти до трьох років виховуються у сім'ях, тому педагоги ЗДО повинні проводити роботу з батьками, діти яких відвідують ЗДО та батьками, діти яких виховуються вдома.

Молоді батьки, які не володіють педагогічними знаннями, нерідко неправильно виховують та навчають свою дитину. Вихователь повинен забезпечити батьків знаннями педагогіки раннього віку, відповісти на всі батьківські «Як?» і «Чому?» .

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>